

EUDR-työkalut metsäkatoa aiheuttamattomille toimitusketjuille: Päätöksenteko-opas

FAIRTRADE

Euroopan unionin
osarahoittama

**Koskee mikro-, pien- ja keskisuuria
sekä suuria kauppaa käyviä ja
toimijoita**

Viimeksi päivitetty: 20.4.2026

Työkalujen hyödyntäminen EUDR- vaatimusten täyttämisen tukena

EU:n metsäkatoasetuksen vaatimusten noudattaminen edellyttää yrityksiltä, erityisesti toimijoilta ja toimitusketjussa alempana sijaitsevilta asianomaisilta toimijoilta, toimitusketjutietojen keräämistä, hallintaa ja raportointia. Erityisen tärkeässä asemassa ovat laadukkaat maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot. Nämä toimenpiteet muodostavat keskeisen osan metsäkatoasetuksen mukaista asianmukaista huolellisuutta yhdessä metsäkatoriskianalyysin, laillisuusarviointien sekä asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen (DDS) toimittamisen kanssa. Nämä vaatimukset aiheuttavat merkittäviä käytännön haasteita erityisesti pienviljelijöille, jolloin ulkopuolisesta tuesta voi olla hyötyä.

Markkinoille tulee jatkuvasti uusia digitaalisia työkaluja metsäkatoasetuksen toimeenpanon tueksi – aina avoimen lähdekoodin ratkaisusta integroituihin ohjelmistoalustoihin. Tämä opas sisältää yksinkertaistetun päätöksentekopuun, jonka avulla yritykset voivat tunnistaa niille sopivia EUDR-vaatimusten täyttämiseen soveltuvia työkaluja.

Ohjelmistoratkaisujen valintaa voidaan helpottaa pohtimalla esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

- Millainen järjestelmäympäristö yrityksellenne on tällä hetkellä käytössä asianmukaista huolellisuutta koskevien tietojen keräämiseen ja käsittelyyn (esim. ERP-järjestelmä, Excel tai sähköposti)?
- Tulisiko ratkaisun sisältää myös konsultointi- tai prosessitukea?
- Tulisiko ratkaisun olla joustava ja räätälöitävä?
- Kuinka monta käyttäjää järjestelmällä tulee olemaan?
- Mikä on käytettävissä oleva budjettinne?

Tämä ohjeistus auttaa yrityksiä löytämään ratkaisun, joka vastaa parhaiten niiden vaatimustenmukaisuusvelvoitteita, toimitusketjun rakennetta ja teknistä toimintaympäristöä.

Tietojärjestelmä, 33 artikla

(2) Tietojärjestelmässä on oltava vähintään seuraavat toiminnot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 ja 3 luvussa vahvistettujen velvoitteiden noudattamista:

(i) toimivaltaisten viranomaisten sekä toimijoiden, toimitusketjussa alempana sijaitsevien toimijoiden ja kauppaa käyvien välisen yhteydenpidon tukeminen tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten, tarvittaessa myös käyttämällä digitaalisia tarjonnan hallintavälineitä.

FAQ (UKK) 5.18. Vaikka paikkatietoon perustuvat kuvantamistyökalut voivat merkittävästi auttaa toimijoita ja kauppaa käyviä täyttämään asianmukaista huolellisuutta koskevat velvoitteensa (sen varmistamiseksi, että tuote on metsäkatoa aiheuttamaton) sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia tarkastusten suorittamisessa, asetuksessa ei edellytetä tiettyjen satelliittikuvantamistyökalujen käyttöä eikä aseteta satelliittikuvien resoluutiolle vähimmäisvaatimuksia metsäkadon puuttumisen osoittamiseksi.

Esimerkki: Reilun kaupan digitaalinen ratkaisu EUDR-valmiuden tukemiseen

Reilun kaupan avulla yritykset voivat pian vastata keskeisiin EUDR-valmiuksiin liittyviin vaatimuksiin, erityisesti EUDR-asetuksen mukaisten maantieteellistä sijaintia koskevien tietojen sekä laadukkaan metsäkatoriskianalyysin osalta.

Reilun kaupan ratkaisu sisältää EUDR-asetuksen tietovaatimusten mukaisia automatisoituja tietojen validointeja, joiden avulla osuuskunnat saavat välitöntä palautetta tietojensa laadusta. Osuuskunnat saavat lisäksi käyttöönsä Satelligencen tuottamat lähes reaaliaikaiset metsäkatoriskianalyysit sisäisten riskinarviointien ja riskien vähentämistoimenpiteiden suunnittelun tueksi.

Lokakuusta 2026 alkaen kaakao- ja kahviosuuskunnat voivat jakaa Reilun kaupan toimitusketjuihinsa kuuluville viejille ja maahantuojille turvallisesti EUDR-muotovaatimusten mukaiset maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot sekä Satelligencen riskiyhteenvetö.

EUDR-ohjelmistotyökalujen päätöspuu

Mikä on asemasi toimitusketjussa?

Tämä määrittää EUDR:n mukaiset velvoitteesi ja siten myös ohjelmistotarpeesi. Lisätietoja EUDR-velvoitteista saat tästä.

ALKUTUOTANNON MIKRO-TAI PIENTOIMIJA

Saattaa ensimmäistä kertaa markkinoille EUDR-asetuksen soveltamisalaan kuuluvan hyödykkeen, jonka se on itse kasvattanut, korjannut tai hankkinut alhaisen riskin maasta. (2 artiklan 15 a kohta)

TOIMIJA

Saattaa ensimmäistä kertaa markkinoille EUDR-asetuksen soveltamisalaan kuuluvan hyödykkeen tai vie sen. (2 artiklan 15 kohta)

ENSIMMÄINEN TOIMITUS-KETJUSSA ALEMPANA SIJAITSEVA TOIMIJA / KAUPPAA KÄYVÄ

Saattaa markkinoille tai vie EUDR-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia hyödykkeitä, joita koskevan asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen edellinen toimitusketjun toimija on jo toimittanut. (2 artiklan 15 b kohta)

ALEMPANA TOIMITUS-KETJUSSA SIJAITSEVA TOIMIJA / KAUPPAA KÄYVÄ

Saattaa markkinoille tai vie kaupallisen toiminnan yhteydessä EUDR-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia hyödykkeitä. (2 artiklan 15 b kohta)

- Sinun on toimitettava vuosittain DDS-vakuutus TRACES-järjestelmään
- DDS-vakuutus kattaa arvioidut vuotuiset määrät sekä maa-alueiden osoitetta tai maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot

- Sinun on noudatettava asianmukaista huolellisuutta, mukaan lukien maantieteellistä sijaintia koskevien tietojen kerääminen
- Sinun on toimitettava DDS-vakuutus TRACES-järjestelmään

- Sinun ei tarvitse noudattaa asianmukaista huolellisuutta tuotteiden osalta, joista on jo toimitettu DDS-vakuutus
- Sinun ei tarvitse toimittaa DDS-vakuutusta
- Kerää ja säilytä seuraavat tiedot viiden vuoden ajan:
 - toimittaja ja olemassa olevan DDS-vakuutuksen viitenumero tai ilmoituksen tunnistus;
 - välitön toimitusketjussa alempana sijaitseva toimija

- Sinun ei tarvitse noudattaa asianmukaista huolellisuutta tuotteiden osalta, joista on jo toimitettu DDS-vakuutus
- Sinun ei tarvitse toimittaa DDS-vakuutusta
- Kerää ja säilytä tiedot viiden vuoden ajan toimittajasta ja välittömästä toimitusketjussa alempana sijaitsevasta toimijasta

Toiminnot

Painopiste: tietojen kerääminen ja laadun varmistaminen tuotantoalueella

- osoite-/maa-alue-tietojen hallinta laillisuusriskien arviointi dokumentaation
- hallinta (luvat ja sertifikaatit)
- tietojen validointi (tarkkuus, täydellisyys) metsäkatoriskianalyysi
- perusjäljitettävyys – raaka-aineen yhdistäminen tilaan tai maa-alueeseen
- tietojen tallennus ja vienti
- tietojen turvallinen siirto toimijoille (esim. alustojen kautta)

Painopiste: täysimääräinen asianmukaisen huolellisuuden menettely

- toimittajien ja toimitusketjun kartoitus
- maantieteellistä sijaintia koskevien tietojen hallinta (maa-alue-tietojen tuonti, validointi ja tallennus)
- metsäkatoriskianalyysien integrointi satelliitti-/riskinarviointityökaluihin
- laillisuusriskien arviointi dokumentaation hallinta (luvat ja sertifikaatit)
- riskinarviointi
- riskien vähentämistoimenpiteiden työnkulku
- DDS-vakuutuksen laatiminen ja toimittaminen integrointi EU:n tietojärjestelmään
- raportointi ja koontinäytöt

Painopiste: varmennus ja jatkuva asianmukaisen huolellisuuden menettely

- DDS-vakuutusten hallinta – toimitusketjun aiemmissa vaiheissa toimitettujen DDS-vakuutusten vastaanotto, varmennus ja yhdistäminen
- tietojen validointi
- toimitusketjun jäljitettävyys dokumentaatio

Painopiste: jäljitettävyys ja kirjanpito

- toimittajien/asiakkaiden seuranta
- perusjäljitettävyys, mukaan lukien tietojen hakeminen ja toimittaminen viranomaisille pyynnöstä

Onko yrityksesi suuri yritys?

Ei lisävaatimuksia

Raportointitoiminto

Miten Reilu kauppa tukee yrityksiä?

Henkilökohtainen neuvonta
EUDR-neuvontapalvelu
Lisäohjeistukset ja -materiaalit

Milloin päästä päähän -ratkaisu on hyvä vaihtoehto:

Olet toimija, jolla on täysimääräiset asianmukaista huolellisuutta koskevat velvoitteet
→ Sinun on katettava maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot, riskinarviointi, riskien vähentämistoimenpiteet ja DDS-vakuutuksen toimittaminen yhdenmukaisessa järjestelmässä.

Hallinnoi monimutkaisia, usean tason toimitusketjuja
Suuri määrä toimittajia, maita ja välittäjiä edellyttää integroitua tiedonhallintaa ja jäljitettävyyttä.

Hankit hyödykkeitä suoraan tuottajilta tai tuottajaorganisaatioilta
→ Sinun on hallittava ja validoitava suuria määriä maa-alueen maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja.

Käsittelet suuria määriä EUDR-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia hyödykkeitä
→ Automaatio ja skaalautuvuus ovat keskeisiä tehokkuuden ja yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

Toimit keskimääräisen tai suuren riskin hankintaympäristöissä
→ Satelliittiseurannan ja riskianalyysin vahva integrointi on välttämätöntä.

Tarvitset vahvat sisäiset hallintakäytännöt ja auditointivalmiudet
→ Keskitetty dokumentaatio ja aukottomat kirjausketjut helpottavat vaatimustenmukaisuuden tarkastuksia.

Tavoitteesi on integroida EUDR-asetuksen mukaiset käytännöt osaksi laajempia ESG- tai toimitusketjujärjestelmiä
→ Kokonaisvaltaiset päästä päähän -työkalut mahdollistavat EUDR-vaatimusten yhteensovittamisen vastuullisuusstrategioiden ja raportoinnin kanssa.

Milloin satelliittikuvantamisohjelmisto on sopiva ratkaisu?

Sinulla on jo käytössä luotettavat maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot
→ Maa-alueen tiedot kerätään ja validoidaan muiden järjestelmien tai kumppaneiden kautta.

Suurin puutteesi liittyy metsäkatoriskien analysointiin
→ Sinun on arvioitava metsäpeitteen muutoksia olemassa olevien maantieteellisten sijaintitietojen perusteella.

Käytössäsi on modulaarinen ratkaisu (ei päästä päähän -järjestelmä)
→ Eri työkalut vastaavat maantieteellistä sijaintia koskevien tietojen keräämisestä, jäljitettävyydestä ja dokumentaatiosta.

Tukeudut toimitusketjun aiemmissa vaiheissa toteutettuun asianmukaiseen huolellisuuteen
→ Saat maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot valmiina, ja pääasiallinen tehtäväsi on metsäkatoriskien arviointi.

Toimitusketjusi on suhteellisen yksinkertainen
→ Toimittajien ja maiden rajallinen määrä vähentää integraatiotarpeita.

Haluat joustavuutta työkalujen valintaan
→ Voit yhdistää parhaat saatavilla olevat ratkaisut sen sijaan, että käyttäisit yhtä ainoaa järjestelmää.

Milloin sisäinen järjestelmä voi olla riittävä?

Toimitusketjusi on yksinkertainen ja vakaa
→ Toimittajien, tuotteiden ja hankintamaiden määrä on rajallinen.

Saat toimitusketjun aiemmista vaiheista täydelliset ja luotettavat tiedot
→ Maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot, riskinarvioinnit ja DDS-viitenumerot toimitetaan valmiiksi.

Tehtäväsi on pääasiassa hallita dokumentaatiota ja jäljitettävyyttä
→ Painopiste on tietojen tallentamisessa, yhdistämisessä ja hakemisessa niiden tuottamisen sijaan.

Käytössäsi on vahva sisäinen IT-osaaminen
→ Mahdollisuus mukauttaa ERP-järjestelmää siten, että se sisältää metsäkatoasetuksen edellyttämät tietokentät, työkulut ja raportointitoiminnot.

Asianmukaista huolellisuutta koskevat velvoitteesi ovat rajalliset
→ Riskinarviointia tai riskien vähentämistoimenpiteitä ei tarvita.

Kuva: Fairtrade Max Havelaar

Lisätietoa:

[Software Solutions for the EUDR - Overview, Features, and Selection Guide](#)

Lisäohjeistusta:

Tietovaatimukset
Pk-yritysten helpotukset
Vuokaavio
Vaiheittainen ohjeistus

EUDR-valmius Reilun kaupan avulla

eudrsupport@fairtrade.fi

Oliko tästä sinulle hyötyä?
Kerrothan meille!

